অধ্যায় ৪ঃ নব্য বাস্তৱবাদ

অধ্যায় গাঁথনি

৪.১ উদ্দেশ্য
৪.২ পৰিচয়
৪.৩ নব্য বাস্তৱবাদ অথবা নতুন বাস্তৱ বাদ
৪.৪ জ্ঞানসীমাংসীয় অদ্বৈতবাদ
৪.৫ সৰল বাস্তৱবাদ আৰু নব্য বাস্তৱবাদ
৪.৬ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ
৪.৭ অধিক জানিবলৈ
৪.৮ অগ্রগতিৰ খতিয়ান
৪.৯ আৰ্হি প্রশ্ন

৪.১ উদ্দেশ্য

এই অধ্যায়টি অধ্যয়ন কৰি আপুনি —

- বাস্তৱিকতাৰ তত্ত্বৰূপে নব্য বাস্তৱবাদৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়াব পাৰিব
- জ্ঞানমীমাংসীয় অদ্বৈতবাদৰ সংজ্ঞা আগবঢ়াব পাৰিব
- সৰল বাস্তৱবাদ আৰু নব্য বাস্তৱবাদৰ মাজৰ সম্পর্ক আলোচনা কৰিব পাৰিব।

৪.২ পৰিচয়

দর্শনৰ ইতিহাস অধ্যয়ন কৰিলে এই কথা গম পোৱা যায় যে বিভিন্ন চিন্তাবিদে বিভিন্ন ধৰণে বাস্তৱিকতা/ যথার্থতা (Reality) নাইবা জ্ঞানৰ বিষয়বস্তুৰ ধাৰণাটো বুজি লৈছে আৰু ব্যাখ্যা আগবঢ়াইছে। ইয়াৰ ফলত বাস্তৱিকতাৰ বিভিন্ন তত্ত্বৰ উন্মেষ ঘটিছে।

এটা তত্ত্বৰূপে বাস্তৱিকতাই কয় যে জ্ঞানৰ বিষয়বস্তু (object of knowledge)ৰ মনৰ পৰা স্বতন্ত্র অস্তিত্ব থাকে। বাস্তৱিকতাৰ সাধাৰণ মতবাদটো হ'ল যে- যিয়েই আছে সেয়াই বাস্তৱ (whatever is, is real)। বাস্তৱ মানে যি আছে তাৰ এক সত্বা/ অস্তিত্ব (Being) আছে আৰু ই মনৰ পৰা স্বতন্ত্রভাৱে কিবা ৰূপে কোনো কার্য সম্পাদন কৰে। কিন্তু বাস্তৱিকতাই বিভিন্ন প্রকাৰ আৰু মাত্রা মানি লয়। কাৰণ, কোনো বিষয়বস্তু মনৰ পৰা সম্পূর্ণ স্বতন্ত্র নাইবা মনতকৈ সম্পূর্ণ পৃথক নাইবা আংশিকভাৱে স্বতন্ত্র অথবা পৃথক আৰু বিভন্ন পৰিমাণে স্বতন্ত্র অথবা পৃথক হ'ব পাৰে।

জ্ঞানৰ বিষয়বস্তুৰ অতিৰিক্ত মানসিক অস্তিত্ব আছে বুলি প্রচলিত বাস্তৱবাদী মনোভাৱটো দর্শনৰ নতুন মনোভাৱ নহয়। বাস্তৱবাদীসকলৰ মতে বাস্তৱিকতা হ'ল মানুহৰ সহজ বিশ্বাস

নব্য বাস্তৱবাদৰ কেন্দ্রীয় বিষয়টো হ'ল সংবেদন আৰু ভৌতিক বিষয় / বস্তু অথবা মনৰ পৰা স্বতন্ত্র বস্তুৰ মাজৰ সম্পর্ক। মানুহৰ অনুভূতিত ধৰা দিয়া প্রত্যক্ষ বিষয়টো মেজ (ভৌতিক বাস্তৱিকতা) খন নহয়, কিন্তু কেইটামান নির্দি,ট সংবেদনহে। যেনে- মেজখনৰ দৃঢ়তা, মেজখনৰ ৰংটো আৰু মেজখনৰ আকৃতি ইত্যাদি। যদি সংবেদনবোৰ ভৌতিক যথার্থতাৰ অংশ, তেন্তে একেখন মেজৰেই ইয়াৰ প্রকৃত অংশবোৰৰ পৰস্পৰ বিৰোধী আন কিছুমান সংবেদন থাকিব লাগিব। যেনে- মেজখন এটা বিন্দুৰ পৰা আয়তাকাৰ আৰু আন এটা বিন্দুৰ পৰা বর্গাকাৰ দেখাব লাগিব। কিন্তু মেজখন পৰস্পৰ বিৰোধী সংবেদনবোৰৰ মুঠ ফলাফল হ'ব নালাগিব। সেয়েহে ক'ব পৰা যায় যে মেজখনে আমাৰ মনত কিছুমান সংবেদনৰ সৃষ্টি কৰে আৰু ইয়াৰ দ্বাৰাই প্রমাণিত হয় যে ভৌতিক যথার্থতা হ'ল সংবেদনৰ কাৰণ। এই কথাই লকৰ উপস্থাপনবাদৰ কথা সোঁৱৰাই দিয়ে। তেওঁ কৈছিল যে বাহ্যিক যথার্থতাৰ অস্তিত্ব হ'ল সংবেদনৰ কাৰণ। সংবেদনবোৰ ভৌতিক নহয়, এইবোৰ হ'ল মানৱ মনত হোৱা ভৌতিক যথার্থতাৰ প্রতিফলন। মানুহে কৱল সংবেদনবোৰৰ কথাহে জানিব পাৰে। বাহ্যিক ভৌতিক বিষয় /বস্তুবোৰ মানুহৰ জ্ঞানৰ বাহিৰৰ বিষয় /বস্তু।

অৱশ্যে কিছু সংখ্যক সমালোচকে আঙুলিয়াই দেখুৱাইছে যে বিষয় /বস্তুৰ জ্ঞান নব্য বাস্তৱবাদীসকলে ভবাৰ দৰে তাৎক্ষণিক আৰু প্রত্যক্ষ নহয়। তাৎক্ষণিক অনুভূতিৰ বিষয় /বস্তুবোৰ বাহ্যিক ভৌতিক যথার্থতা হ'ব নোৱাৰে। এটা উদাহৰণলৈ মন কৰক।

স্বাভাৱিক দৃষ্টিশক্তিসম্পন্ন মানুহ এজনে এপাহ ফুল ৰঙা দেখিব। কিন্তু বর্ণান্ধ মানুহ এজনে একোটা ফুলকে ধোঁৱা বৰণীয়া দেখিব। যদি ৰং ভৌতিক, তেন্তে ফুলপাহ ৰঙা আৰু ধোঁৱা বৰণীয়া হ'ব, কিন্তু ই এক অযৌক্তিক কথা হ'ব। ভৌতিক ৰূপত সংবেদনে ভ্রান্তি (error), ভ্রম (illusion) আৰু একেটা বস্তুকে দুটা ৰূপত দেখাৰ পৰিঘটনাবোৰ ব্যাখ্যা কৰিব নোৱাৰে।

কেইগৰাকীমান নব্য বাস্তৱবাদীয়ে সপোনত দেখা বিষয় /বস্তু, ভ্রমোৎপাদক প্রকাশ (illusory appearances), মানসিক বিভ্রম (hallucination) আদিৰ দৰে কথাবোৰ ব্যক্তি নিষ্ঠ নহয় আৰু কর্মবিধিৰ দৰে একেখন একেখন ভৌতিক জগতৰে অংশ আৰু সমানেই বিষয়নিষ্ঠ বুলি ক'ব খোজে। অৱশ্যে সংবেদনবোৰ সাধাৰণ ভৌতিক বিষয় /বস্তুত ওপৰঞ্চিকৈ উপজীৱিতা থকা। এটা উদাহৰণলৈ মন কৰক, যেতিয়া মানুহ এজনে ৰছী এডালক সাপ বুলি ভাবে, তেতিয়া স্থান আৰু কালত ৰছীডালৰ অস্তিত্ব থাকিব কিন্তু সাপৰ অস্তিত্ব নাথাকে। সাপডাল বিদ্যমান নহয়, কাৰণ ইয়াৰ স্থান আৰু কালত অস্তিত্ব নাই, কিন্তু সাপডালৰ উপজীৱিতা আছে।

নব্য বাস্তৱবাদীসকলে কয় যে বস্তুনিষ্ঠবাদী জগতখনৰ অস্তিত্বৰ জগতখনৰ দ্বাৰা নিঃশেষকৰণ নঘটে। বস্তুনিষ্ঠবাদী জগতখন হ'ল উপজীৱী জগত। আনহাতে অস্তিত্বৰ জগতখন হ'ল ইয়াৰ এক অংশ। যাৰ অস্তিত্ব আছে তাৰ উপজীৱিতা আছে কিন্তু ইয়াৰ বিপৰীতটো সত্য নহয়। নব্য বাস্তৱবাদী সকলে অস্তিত্ব () আৰু উপজীৱিতা ()ৰ মাজৰ প্রভেদবোৰ নিৰূপন কৰি ভ্রমোৎপাদক বিষয়বস্তু ()ৰ বস্তুনিষ্ঠতাক সুৰক্ষা প্রদান কৰিছিল। বাস্তৱ ভৌতিক বস্তুৰ থকাৰ দৰে ভ্রমোৎপাদক বস্তুবোৰৰ স্থান আৰু কালত কোনো অস্তিত্ব নাথাকে। কিন্তু সেইবোৰ ভৌতিক বস্তুৰ দৰেই অভিজ্ঞতাৰ একোটা বস্তু /বিষয় হ'ব পাৰে আৰু সত্ত্বাৰ সর্বাত্মক ব্রহ্মাণ্ডখনত এইবোৰৰ

বুলি অভিহিত কৰিছে। ইয়াৰ অর্থ হ'ল- জ্ঞানৰ প্রকৃতিত মূলতঃ বস্তুৰ প্রকৃতি বিচাৰি চাব নালাগে। বস্তুক সদায় বস্তুনিষ্ঠ পটভূমিত বস্তুনিষ্ঠ পদ্ধতিৰে অধ্যয়ন কৰা উচিত। জ্ঞান মীমাংসাই বাস্তৱ সম্পর্কীয় কোনো তত্ত্ব আগনবঢ়ায় আৰু কোনো অধিবিদ্যামূলক সমস্যা সমাধান নকৰে।



অগ্রগতি নিৰীক্ষণ

প্রশ্ন নং ১ ঃ ছগৰাকী আমেৰিকান বাস্তৱবাদীয়ে মিলি প্রকাশ কৰা গ্রন্থখনৰ নাম কি?

.....

.....

প্রশ্ন নং ২ ঃ নব্য বাস্তৱবাদীসকলৰ মতে জ্ঞানৰ তাৎক্ষণিক বিষয় বিস্তুৰ কাৰিকৰী নামটো কি?

.....

.....

৪.৪ জ্ঞান মীমাংসীয় অদ্বৈতবাদ

প্রধান জ্ঞান মীমাংসীয় প্রশ্নটো হ'ল- অনুভূত বিষয় বস্তুটো সংখ্যাগতভাৱে বিষয় বস্তুটো যেনেকুৱা (অনানুভূত) সেইটোৰ অনুৰূপনে (অর্থাৎ, এক আৰু সদৃশ সত্বাৰ দৰে) ? নব্য বাস্তৱবাদে ইয়াৰ সমর্থন কৰে। অর্থাৎ, নব্য বাস্তৱবাদৰ মতে দুয়োটাই একে। তেওঁলোকৰ মতে "জ্ঞানৰ বিষয়বস্তুবোৰ, যিবোৰ জ্ঞান সংঘটিত হোৱাৰ সময়ত মনত থাকে নাইবা মনৰ আগত ধৰা দিয়ে, সেই বিষয়বস্তুবোৰ জ্ঞাত বস্তুৰ সৈতে সংখ্যাগতভাৱে সদৃশ।" "অন্য অর্থত, যেতিয়া সচেতনতাই বস্তুবোৰ আয়ত্ব কৰি লয় তেতিয়া বস্তুবোৰ নিজেই সচেতনাতৰ বিষয়বস্তু হৈ পৰে; আৰু এই একেবোৰ বস্তুৱেই তথাকথিত বাহ্যিক জগতখনত আৰু আত্মজিজ্ঞাসাৰ ফলত প্রকট হোৱা বিভিন্নতাত ধৰা পৰে।" জ্ঞাত বিষয় বস্তু আৰু প্রকৃততে বিষয় বস্তুটো যিটো এই দুটা কথা একেই বুলি মানি লোৱা দৃষ্টিভংগীটোৱেই হ'ল জ্ঞান মীমাংসীয় অদ্বৈতবাদ। ই জ্ঞানমীমাংসীয় দ্বৈতবাদৰ বিপৰীত। দ্বৈতবাদৰ মতে জ্ঞাত বিষয় বস্তু আৰু প্রকৃততে বিষয় বস্তুটো যিটো- এই দুয়োটাই পৃথক সত্বা।

নব্য বাস্তৱবাদ অথবা নতুন বাস্তৱবাদে জ্ঞানমীমাংসীয় অদ্বৈতবাদক সমর্থন কৰে। এই বাস্তৱবাদে প্রতিপন্ন কৰাৰ চেষ্টা কৰে যে সাক্ষাৎজ্ঞান ()এ কোনো বিষয় বস্তু সলনি নকৰে, কিন্তু বিষয় বস্তুটোৰ স্বতন্ত্র অস্তিত্ব বুজি পায়। সেয়েহে পৰীয়ে 'জ্ঞানমীমাংসীয় অদ্বৈতবাদ'ক নব্য বাস্তৱবাদৰ আধাৰ বুলি কৈছে। ই ধাৰণা আৰু বস্তুৰ মাজৰ পার্থক্য নিৰূপণ কৰে। বিষয়বস্তুৰ দিশেৰে দুয়োটাৰে মাজত পার্থক্য নাই যদিও দুয়োটা উপাদানকে দুটা ভিন্ন শিতানত ৰখা হয়।

৪.৫ সৰল বাস্তৱবাদ আৰু নব্য বাস্তৱবাদ

সৰল বাস্তৱবাদ ( )ক জনপ্ৰিয় বাস্তৱবাদ, সাধাৰণভাৱে বোধগ্ৰাহ্য বাস্তৱবাদ ( ) , স্বাভাৱিক বাস্তৱবাদ আৰু প্ৰত্যক্ষ বাস্তৱবাদ বুলিও কোৱা হয়। সৰল বাস্তৱবাদৰ মতে, ধাৰণাবোৰ হ'ল বাহ্যিক বাস্তৱ বস্তু আৰু এই বস্তুবোৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ হুবহু প্ৰতিচ্ছবি। বস্তুৰ সকলোবোৰ গুণ বৈশিষ্ট্যই বাস্তৱ আৰু বস্তুনিষ্ঠ অস্তিত্বধাৰী প্ৰকৃতিৰ। গুণ বৈশিষ্ট্যবোৰে বস্তুত নিজেই অস্তিত্ব বৰ্তাই ৰাখে। অৰ্থাৎ, বস্তুৰ ৰং, সোৱাদ, গোন্ধ, উষ্ণতা আৰু শীতলতাৰ দৰে বৈশিষ্ট্যবোৰ ইয়াৰ সম্প্ৰসাৰণ, দুৰ্ভেদ্যতা, গতি, স্থবিৰতা আৰু গাঢ়তা আদি বৈশিষ্ট্যৰ দৰেই চৰম আৰু বস্তুনিষ্ঠ। বস্তুৰ প্ৰাথমিক বৈশিষ্ট্যবোৰ হ'ল সম্প্ৰসাৰণ, দুৰ্ভেদ্যতা, গতি, সুপ্তাৱস্থা আৰু স্থবিৰতা। বস্তুৰ গৌণ বৈশিষ্ট্যবোৰ হ'ল ৰং, সোৱাদ, গোন্ধ, তাপমান ইত্যাদি। বস্তু আৰু ইয়াৰ আটাইবোৰ গুণ বৈশিষ্ট্যৰ অস্তিত্ব আছে আৰু এইবোৰৰ বিষয়ে মন জ্ঞাত। প্ৰাথমিক বৈশিষ্ট্যবোৰ মানৱ প্ৰজ্ঞাৰ পৰা স্বতন্ত্ৰ, কিন্তু গৌণ বৈশিষ্ট্যবোৰ মানৱ প্ৰজ্ঞা নিৰ্ভৰশীল।

সৰল বাস্তৱবাদৰ দৰে নব্য বাস্তৱবাদেও বস্তুৰ প্ৰাথমিক গুণ, গৌণ গুণ আৰু তৃতীয়ক বৈশিষ্ট্যবোৰক বাস্তৱ তথা বস্তুনিষ্ঠ বুলি মানি লয়। ইয়াৰে কোনটো গুণ বৈশিষ্ট্যই কেৱল মন প্ৰসূত ব্যক্তিনিষ্ঠ ধাৰণা নহয়। অৰ্থাৎ বস্তুৰ সম্প্ৰসাৰণ, গাঢ়তা, স্থবিৰতা আৰু গতি (প্ৰাথমিক বৈশিষ্ট্য)ৰ লগতে ৰং, ধ্বনি, সোৱাদ, গোন্ধ, উষ্ণতা আৰু শীতলতা (গৌণ বৈশিষ্ট্য) তথা সৌন্দৰ্য আৰু কুৎসিত ৰূপ (তৃতীয়ক বৈশিষ্ট্য) আদিক নব্য আৰু সৰল দুয়োবিধ বাস্তৱবাদেই বস্তুনিষ্ঠ আৰু বাস্তৱ বুলি গণ্য কৰে।

সৰল বাস্তৱবাদৰ মতে বিষয় /বস্তুবোৰ সচেতনতাত প্ৰত্যক্ষভাৱে উপস্থাপিত হয় আৰু যেনেদৰে উপস্থপিত হয় বিষয় /বস্তুবোৰ ঠিক তেনেকুৱাই। বিষয় /বস্তুক ধাৰণাই সচেতনতাত উপস্থাপন নকৰে। এইবোৰে নিজেই প্ৰত্যক্ষভাৱে সচেতনতাত উপস্থাপিত হয়। সচেতনতা হ'ল পোহৰৰ ৰশ্মিৰ দৰে। ই আমাৰ ইন্দ্ৰিয়বোৰৰ মাজেৰে পোহৰ নিক্ষেপ কৰে আৰু জগতখনৰ হুবহু ৰূপটো আমাৰ আগত উজলাই তোলে।

সৰল বাস্তৱবাদৰ দৰে নব্য বাস্তৱবাদেও প্ৰত্যক্ষ বাস্তৱবাদৰ পোষকতা কৰে আৰু প্ৰত্যক্ষৰ উপস্থাপনবাদী তত্ত্বত বিশ্বাস কৰে। " ধাৰণাই আমাৰ সচেতনতাত বিষয় /বস্তুবোৰ উপস্থাপন নকৰে। এইবোৰে নিজেই প্ৰত্যক্ষভাৱে সচেতনতাত উপস্থাপিত হয়।"

বাস্তৱবাদৰ এটা তত্ত্বৰূপে সৰল বাস্তৱবাদৰ দুৰ্বলতাটো হ'ল ই ভ্ৰম আৰু বিভ্ৰম আদিৰ ব্যাখ্যা আগবঢ়াব নোৱাৰে। সৰল বাস্তৱবাদত সপোন, বিভ্ৰম, দিবাস্বপ্ন আৰু দ্বি-দৰ্শনৰ দৰে পৰিঘটানাবোৰৰ ব্যাখ্যা নাই। এই পৰিঘটনাবোৰৰ পৰা হোৱা অভিজ্ঞতাৰ বিষয়বোৰৰ জগতত ঘটি থকা প্ৰকৃত ঘটনাসমষ্টিত অস্তিত্ব থকা বুলি ক'ব নোৱাৰি। এইবোৰক জাগতিক অথবা ভৌতিক সত্বা বুলি ক'ব নোৱাৰি। এইবোৰে মানুহৰ মনত ধাৰণা অথবা মানসিক স্থিতিৰূপে নিজ অস্তিত্ব বৰ্তাই ৰাখে বুলি ক'ব পাৰি।

নব্য বাস্তৱবাদে অনুভূতি লব্ধ ডেটাবোৰক ভৌতিক অস্তিত্বলৈ পৰ্যবসিত কৰে। কিন্তু ই



৪.৬ অধ্যায়টিৰ পৰা আমি কি শিকিলোঁ

- বাস্তৱবাদৰ সংশোধিত ৰূপৰ প্ৰতিনিধিত্ব কৰা নব্য বাস্তৱবাদ হ'ল এটা দার্শনিক আন্দোলন। ঊনবিংশ শতিকাৰ চৰম আদর্শবাদৰ বিৰোধ হিচাপে প্রধানকৈ নব্য বাস্তৱবাদী আন্দোলনৰ বিকাশ ঘটিছিল।
- নব্য বাস্তৱবাদ অথবা নতুন বাস্তৱবাদ মূলতঃ এনে এক সূত্র যিটোৱে জনাৰ প্রক্রিয়াটো আৰু জ্ঞাত বস্তুৰ মাজৰ সম্পর্ক অধ্যয়নৰ সহায় কৰে।
- The New Realism গ্রন্থৰ প্রণেতা হ'ল্ট, মার্ভিন, মণ্টেগু, পেৰী, পিট্‌কিন আৰু স্পাউলডিং-এ প্রত্যক্ষ বাস্তৱবাদৰ পোষকতা কৰিছিল তথা প্রত্যক্ষৰ উপস্থাপনবাদী তত্ত্বত বিশ্বাস কৰিছিল।
- নব্য বাস্তৱবাদৰ মতে বাহ্যিক বস্তু নাইবা বিষয়বোৰ মনৰ পৰা স্বতন্ত্র আৰু বাহ্যিক ৰূপে অনুভূত হয়। বিষয় নাইবা বস্তুবোৰ ধাৰণাৰ মাধ্যমেৰে অনুভূত নহয়।
- নব্য বাস্তৱবাদীসকলৰ মতে আনকি সপোন, ভ্রম, বিভ্রম আদিৰো বস্তুনিষ্ঠ অস্তিত্ব আছে।
- বাস্তৱ ভৌতিক বস্তুৰ থকাৰ দৰে ভ্রমোৎপাদক বস্তুবোৰৰ স্থান আৰু কালত কোনো অস্তিত্ব নাথাকে। কিন্তু সেইবোৰ ভৌতিক বস্তুৰ দৰেই অভিজ্ঞতাৰ একোটা বিষয় বস্তু হ'ব পাৰে আৰু সত্বাৰ সর্বাত্মক ব্রহ্মাণ্ডখনত এইবোৰৰ অৱস্থিতি থাকে।
- নব্য বাস্তৱবাদে সকলো সম্পর্ককে বাহ্যিক বুলি ধৰি লয়। সম্পর্কবোৰ সংশ্লিষ্ট বস্তুৰ বাহ্যিক বিষয়। এই জগতখন হ'ল পৰস্পৰৰ সৈতে বাহ্যিকভাৱে সম্পর্কিত বস্তুৰ সর্বমুঠ ফল। এই জগতখন একক ব্রহ্মাণ্ড নহয়, কিন্তু বহুব্রহ্মাণ্ডৰ সমষ্টি।
- পেৰীয়ে 'জ্ঞানমীমাংসীয় অদ্বৈতবাদ'ক নব্য বাস্তৱ বাদৰ আধাৰ বুলি কৈছে। ই ধাৰণা আৰু বস্তুৰ মাজৰ পার্থক্য নিৰূপণ কৰে। বিষয়বস্তুৰ দিশেৰে দুয়োটাৰে মাজত পার্থক্য নাই যদিও দুয়োটা উপাদানকে দুটা ভিন্ন শিতানত ৰখা হয়।
- সৰল বাস্তৱবাদৰ মতে, ধাৰণাবোৰ হ'ল বাহ্যিক বাস্তৱ বস্তু আৰু এই বস্তুবোৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহৰ হুবহু প্রতিচ্ছবি। বস্তুৰ সকলোবোৰ গুণ বৈশিষ্টই বাস্তৱ আৰু বস্তুনিষ্ঠ অস্তিত্বধাৰী প্রকৃতিৰ। সৰল বাস্তৱবাদৰ দৰে নব্য বাস্তৱবাদেও বস্তুৰ প্রাথমিক গুণ, গৌণ গুণ আৰু তৃতীয়ক বৈশিষ্ট্যবোৰক বাস্তৱ তথা বস্তুনিষ্ঠা বুলি মানি লয়।
- বহল অর্থত নব্য বাস্তৱবাদ হ'ল সৰল অথবা স্বাভাৱিক বাস্তৱবাদলৈ কৰা প্রত্যাৱর্তন। নব্য বাস্তৱবাদৰ দিশেৰে সৰল বাস্তৱবাদৰ যথেষ্ট ঐতিহাসিক তাৎপর্য আছে।



৪.৯ আৰ্হি প্ৰশ্ন

(ক) অতি চুটি প্ৰশ্ন-

প্ৰশ্ন ১ঃ নব্য বাস্তৱবাদ ক'ত বিকশিত হৈছিল?

প্ৰশ্ন ২ঃ The New Realism নামৰ গ্ৰন্থখন কোনে লিখিছিল?

প্ৰশ্ন ৩ঃ নব্য বাস্তৱবাদ প্ৰত্যক্ষ নে পৰোক্ষ বাস্তৱবাদ?

প্ৰশ্ন ৪ঃ সংবেদন (Sewsa) মানে কি?

প্ৰশ্ন ৫ঃ দাৰ্শনিক অনুসন্ধানত নব্য বাস্তৱবাদীসকলে কি পদ্ধতি ব্যৱহাৰ কৰিছিল?

প্ৰশ্ন ৬ঃ নব্য বাস্তৱবাদীসকলৰ মতে সম্পৰ্ক কেনেধৰণৰ?

(খ) চমু প্ৰশ্ন (উত্তৰ প্ৰায় ১০০-১৫০ মান শব্দৰ ভিতৰত কৰিব)।

প্ৰশ্ন ১ঃ 'জ্ঞানমীমাংসীয় অদ্বৈতবাদ' ৰ বিষয়ে এটি চমুটোকা লিখক।

প্ৰশ্ন ২ঃ সৰল বাস্তৱবাদ সম্পৰ্কে এটি চমুটোকা লিখক।

(গ) ৰচনাধৰ্মী প্ৰশ্নঃ (উত্তৰ প্ৰায় ৩০০-৫০০ মান শব্দৰ ভিতৰত কৰিব)।

প্ৰশ্ন ১ঃ নব্য বাস্তৱবাদৰ তত্ত্বটো বৰ্ণনা কৰক।

প্ৰশ্ন ২ঃ নব্য বাস্তৱবাদ আৰু নতুন বাস্তৱবাদৰ মাজৰ সম্পৰ্ক আলোচনা কৰক।

****